

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/173/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200682
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3823200682.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, F., zastúpená Mgr. Vladimírom Ľuptákom, advokátom so sídlom M. Mišíka I. 2752/4A, Prievidza, IČO: 42 376 149, a otec: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č. k. 4P/10/2023 - 549 zo dňa 29.07.2024, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd určil matke povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 200 eur mesačne. Súd prvej inštancie výrokom II. zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza, so sídlom Š. Závodníka 494/24, Prievidza, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 2 ods. 1 a § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 veta prvá, § 328 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Rovnako tak poukázal aj na § 37 ods. 2 písm. d/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“).

2. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že výživa maloletého nie je v súčasnosti nijako ohrozená (otec to ani netvrdil) a matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému plní. Hlavný argument otca pre nariadenie neodkladného opatrenia a to, že matka po absolvovanom liečení abstínuje, pracuje a má mesačným príjem 1.200 eur, a teda zmenili sa finančné pomery a možnosti na strane matky, nie je dôvodný. Pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veci vyživovacej povinnosti nie je určujúce, že sa zmenili pomery na strane matky a v súčasnosti je v jej schopnostiach plniť vyživovaciu povinnosť aj vo vyššom ako súdom doposiaľ určenom rozsahu. Otázka zverenia maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, ako aj úprava vyživovacej povinnosti bude predmetom konania, dokazovania vo veci samej (sp. zn. 4P/10/2023), v ktorom bude súd zisťovať osobné a majetkové pomery oboch rodičov maloletého a takisto odôvodnené potreby maloletého. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Je zrejmé, že medzi rodičmi pretrvávajú problémy, a preto podľa názoru súdu bolo vhodné, aby uložil rodičom povinnosť

podrobiť sa odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov medzi sebou, ako aj ďalšej motivácie spolupracovať pri výchove a starostlivosti o maloletého. Preto súd návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia rodičom ako dôvodnému vyhovel.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal, prostredníctvom jeho právneho zástupcu, odvolanie otec. Podľa jeho názoru napadnuté uznesenie v žiadnom prípade nevychádza zo správneho a úplného zistenia skutočného stavu veci, nakoľko nezohľadňuje ani základné a nevyhnutné náklady maloletého. Otec pre účely neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP žiadal súd o zvýšenie výživného na maloletého zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne, ktoré zahŕňa pomernú časť základných, nevyhnutných mesačných nákladov maloletého. Na účely neodkladného opatrenia sa za základné potreby maloletých detí považujú náklady na bývanie, stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby, dopravu, vzdelávanie a zdravotnú starostlivosť. Aktuálnym stavom je však výživa maloletého ohrozená. Súd prvej inštancie pri jeho rozhodovaní postupoval veľmi formalisticky a striktné podľa zákona, avšak pri rozhodovaní opomenul konať s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. V danom prípade suma 200 eur spĺňa kritériá nevyhnutnosti. Otec žiadal, aby sa súd na danú vec pozrel viac racionálne a dospel k záveru, že nie je v otcových silách, až do rozhodnutia súdu vo veci samej, uhrádzať všetky náklady maloletého bez nevyhnutnej súčinnosti matky. V neposlednom rade poukázal na skutočnosť, že v takejto situácii je rezidenčný rodič odkázaný na pomoc od tretích osôb. Je potrebné, aby súd ochránil najlepší záujem maloletého tým, že jeho životná úroveň a aktuálne potreby budú bezodkladne zabezpečené rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia v dostatočnej miere až do rozhodnutia vo veci samej. Každá povinná osoba musí vždy, aj na úkor svojho minima, zabezpečiť výživu dieťaťa. Dieťa má zo zákona právo na výživu. Podstatou nevyhnutného výživného je práve zabezpečiť kontinuálny a nerušený chod života dieťaťa a uhrádzanie jeho aktuálnych potrieb súvisiacich s jeho výchovou a starostlivosťou, ako aj zdravotným stavom. Vo svojom odvolaní poukázal aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.06.2020, sp. zn. 20CoP/55/2020; uznesenie Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 01.08.2018, sp. zn. 39P/193/2018), v zmysle ktorej určenie rozsahu výživného, aj pokiaľ ide o mieru nevyhnutnú, vyplýva z potrieb detí, ktoré sú ovplyvnené životnou úrovňou ich rodičov a ich majetkovými pomermi. Otec nesúhlasí ani s podrobením sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza z dôvodu, že predmetné zariadenie nie je akreditované a je bez skúsených odborníkov. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neurčil žiadny konkrétny výstup, ktorý má z poradenstva pochádzať. Neuložil povinnosť v pravidelných intervaloch a ani v závere zasielať súdu správu o priebehu poradenstva. Rovnako tak otec poukázal na skutočnosť, že rodičia už minulý rok absolvovali odborné poradenstvo avšak bez dlhodobých a trvajúcich výsledkov. Z tohto dôvodu sa otec odmieta opakovane zúčastňovať psychologického poradenstva. Matka nerešpektuje súdne rozhodnutie, neustále na otca vyvíja psychický nátlak, čo do značnej miery poznačuje aj maloletého. Závery súdu prvej inštancie, že maloletý mierne viac preferuje matku, s ktorou by chcel byť viac, sú vzhľadom na zdravotný stav matky a závažnosť situácie, čo bolo potvrdené aj MUDr. Boženu Segedovou v znaleckom posudku zo dňa 19.04.2024, irelevantné. V súčasnej dobe preto neexistuje žiaden priestor na to, aby sa otcova nedôvera voči matke akokoľvek napravila alebo zmiernila, pokiaľ matka otca sama nepresvedčí o tom, že je schopná trvalej abstinencie. Jediný, kto vyvoláva konfliktné situácie, je matka, ktorá na otca neustále psychicky útočí a útočí aj na jeho rodičovské zručnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené preto otec žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a zaviazal matku prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd prvej inštancie uložil rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že naďalej zotrváva na jeho vyjadrení v písomnej správe zo dňa 19.07.2024, v ktorej uvádzal aktuálne informácie k prebiehajúcej konaniu. Je v záujme maloletého, aby sa situácia v rodine stabilizovala a vzťahy v rodine upokojili. Nie je v záujme maloletého, aby bol vystavovaný stresovým situáciám, ktoré môžu mať na neho negatívny dopad. K naplneniu uvedeného cieľa môže prispieť aj odborné poradenstvo, ktoré podľa jeho názoru, rodičia dostatočne nevyužili. V súvislosti s návrhom otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti sa úrad vyjadrí k výške výživného až v rámci dokazovania vo veci samej, kde bude súd zisťovať osobné a majetkové pomery obidvoch rodičov a takisto aj odôvodnené potreby maloletého.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

6. Neodkladné opatrenie umožňuje súdu rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, kedy je potrebný jeho okamžitý zásah. Je celkom výnimočným opatrením a súd pri rozhodovaní musí vždy prihliadnuť na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. V prípade maloletých detí pritom nemusí potreba dočasnej úpravy vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na takejto dočasnej úprave pomerov. Pri posudzovaní sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, resp. ohrozenie jeho vývinu a pod.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a vychádzajúc z jeho obsahu dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z dovtedy vykonaného dokazovania a podkladov, ktoré mal k dispozícii, pričom dospel k správne záveru, keď rozhodol o zamietnutí nariadenia neodkladného opatrenia vo veci zvýšenia vyživovacej povinnosti matky na maloletého. Rovnako tak správne vyhodnotil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým uložil rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho záverov.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v rámci prebiehajúceho konania len dočasne upravil pomery účastníkov konania. Vzhľadom na dovtedy súdom osvedčené a zistené skutočnosti sa aj odvolaciemu súdu javila suma 100 eur ako primeraná, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti na 200 eur, pokladá odvolací súd za vecne správne. Argument otca, že aktuálna výška príjmu matky je dostatočná na to, aby mohla na maloletého prispievať vo väčšej miere, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnený. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci platenia výživného súd prihliada len na nevyhnutnú mieru a prihliada pritom na najlepší záujem maloletého. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo byť vykonané dokazovanie. Podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok, a aby preukázal neodkladnosť úpravy pomerov účastníkov. V súčasnosti prebieha konanie vo veci samej, a v rámci dokazovania v tomto konaní, bude súd rozhodovať o zverení maloletého buď do osobnej starostlivosti matky alebo otca, prípadne o striedavej osobnej starostlivosti, a rovnako tak bude zisťovať príjmy obidvoch rodičov, na základe čoho následne stanoví výšku vyživovacej povinnosti voči maloletému. Na základe vyššie uvedeného je preto prispievanie výživného na maloletého vo výške 100 eur mesačne úplne adekvátne k aktuálnym potrebám maloletého, a to až do rozhodnutia vo veci samej. Vo veci uloženia povinnosti rodičom maloletého, aby sa podrobili sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Prievidza, odvolací súd skonštatoval, že na základe skutočností vyplývajúcich zo spisového materiálu medzi rodičmi neustále pretrváva napätá situácia, ktorá má vplyv aj na maloleté dieťa. Otec v jeho odvolaní namietal, že predmetné centrum je bez akreditácie a rovnako tak bez skúsených odborníkov. Taktiež uviedol, že sa odmieta zúčastňovať poradenstva z dôvodu, že s matkou už takéto sedenia absolvovali, pričom tie ich situáciu nevyriešili ani nezlepšili, a rovnako tak tvrdil, že len matka vytvára konfliktné situácie, pričom sa má k otcovi maloletého správať zle. Odvolací súd vyhodnotil všetky námietky otca ako neopodstatnené. Poukázal na skutočnosť, že nie je v kompetencii otca posudzovať mieru skúseností a odbornosť zamestnancov Centra pre deti a rodiny Prievidza. Potrebu odborného poradenstva pre rodičov maloletého zdôraznil vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca aj kolízny opatrovník. Uviedol, že rodičia už síce poradenstvo absolvovali, ale podľa jeho názoru ho dostatočne nevyužili. Práve z tohto dôvodu je v záujme maloletého, aby sa situácia medzi rodičmi stabilizovala a nedochádzalo ku konfliktom, ktoré majú negatívny vplyv aj na maloleté dieťa.

9. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolanie otca ako nedôvodné v celom rozsahu.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa ust. § 52 CMP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 55 CMP v súlade s § 396 CSP.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).